

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De Christi doloribus internis, reuelatis B. Baptistæ Veranæ, & B. Angelæ.
C. IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

interpretatio in opus prodiit) & tamen à regis seruis neglectus, molesto & acerbo animo id minime tulit. Regnum gessit, & mulieris, qua in eum calumniam struxerat, scelus equo animo ac moderato tulit, nec penam ullam ab eâ expetiuit &c.

311. Quò autem his modis patiare libenter aduersa, præparandus est animus multò ante tali ratione, quam Ioannes Abbas tradit apud Casianum: Cum se homo impatientia siue ira perturbationibus incurvari deprehenderit, contrariis semetipsum obiectionibus semper exerceat: & propositis sibi modis iniuriarum, dispensionum, generibus, velut ab alio sibi irrogatis, assuefaciat mentem suam in omnibus, qua inferre improbitas potest, perfectâ humilitate succumbere, atque aspera sibi quaque & intolerabilia frequenter opponens, quanta eis occurrere debeat lenitate, omni iugiter cordis contritione meditetur. Et ita respiciens ad illas Sanctorum omnium siue ipsius Domini passiones, vniuersa non solum conuicia, sed etiam pœnarum genera, inferiora meritis suis esse pronuntians, ad omnem se dolorum tolerantiam preparabit. Quòd si contingat per impatientiam labi sub aduersitatum onere, tunc iste idem ibidem monuit, ita se obiurgans & increpans alloquatur: Tunc ille es, bone vir, qui paulò ante, te omnia superaturum mala constantissime presumebas: Quomodo inuicta illa patientia tua leuissimi verbi prolatione confossa est? Vbi est illud, quòd inani fiducia bellum in pace desiderans proclamabas: Paratus sum, & non sum turbatus? Et cum Propheta sæpè dixisti: Proba me Domine, & tenta me, vire venis meos & cor meum. Tali ergo semetipsum compunctionis animaduersione condemnans, inultam sui commotiunculam non sinat.

CAPVT NONVM.

De Christi doloribus internis.

312. Quoniam multi sunt & perfecti & imperfecti, quos interni mentis dolores vehementer cruciant; hos quidem ob passiones non mortificatas, illos voluntariè, ob aduocatos quodammodò deliberatè dolores animi, aptis ad hoc considerationibus, eo modo, quo Christus Dominus in horto Getsemani, imperauit tristitiæ, tædio, timori & agoniz, vt his affectibus vsque ad sudorem sanguineum conficeretur, ideò in gratiam eorum adiungam huic Opusculo descriptionem interiorum dolorum Christi, reuelatorum B. Baptiste Veranæ Ordinis S. Francisci. Hac enim lectione, & perfecti excitari poterunt ad animosius tolerandos internos dolores ac animi tædia, & imperfecti ad eòdem patienter, libenter, & constanter perseverandos.

De Primo dolore mentali perceptio à Christo in corde pro animabus damnatorum.

Cum interrogasset Christum quædam anima deuota, quantus fuisset dolor eius cordis, Christus respondit: Tantus, quantus fuit

amor, quem erga creaturam gerebam. Scias, inquit, filia, fuisse infinitas, & innumerabiles pœnas, quia innumerabiles & infinitæ sunt anime, membra mea, quæ à me per peccatum mortale disungebantur, quoties mortaliter peccabant. Et hæc fuit vna ex crudelibus pœnis, quas ego in mente meâ sensi, id est, disunctionem membrorum meorum. Cogita quam pœnam sentit, qui martyrizatur in fune pendulus; disunguntur membra à corpore. Ita cogita quòd martyrium fuerit meum, quia tot membra fuerunt à me separata, quot anime erant damnatæ. Et quoduis membrum toties separabatur, quoties mortaliter peccabat. Et tantò pœnalius est disunctio membrorum spiritualium, quàm corporalium, quòd est pretiosior anima corpore. Et quòd est anima pretiosior corpore, tu non potes intelligere, nec persona viuens, quia ego tantum cognosco nobilitatem anime & vilitatem corporis, ac miseriam, quia ego solus feci vtrumque, & consequenter non potes tu, nec alia creatura vlla plenè esse capax pœnarum crudelissimarum mearum. Et quia in modo peccandi est grauior vnus, quàm alter, & vnum peccatum, quàm aliud, hinc est causata qualitas & quantitas pœnæ. Sed pœna crudelis, quæ me crudeliùs cruciabat, erat, quòd viderem membra mea, id est, animas damnatas Nunquam, nunquam nunquam debere reuiri mihi capiti eorum. Et hoc nunquam est, illud quòd cruciat in æternum, & cruciabit istas infelices animas super omnes alias pœnas, quas habent & habebunt in æternum.

Adeò me afflixit hæc pœna nunquam, vt de nouo promptè elegissem pati, & denudò paterer omnes has disunctiones omnibus modis, qui fuerunt, sunt, & erunt, non tantum semel, sed multis & infinitis vicibus, dummodò non tantum omnes, sed vnam animam solam vidissem, debere reuiri, integritati aliorum membrorum meorum vitalium, aut electis, qui viuunt in æternum Spiritu vitæ, procedente à me vitâ vitali. Hic nota quàm mihi cara fuerit vna anima, quia pro vnâ solâ voluissem pati tot replicatas pœnas, quas tibi dixi, ad reuiriendam eam mihi. Et ita scias adeò affligere illas animas, pœnam huius nunquam, quòd & illæ vellent mille & infinitas pœnas pati, dummodò sperarent aliquo tempore, reuiri mihi vero capiti suo. Et ita iuxta qualitatem & quantitatem pœnæ, quæ mihi dederunt separando se à me, ex meâ iustitiâ verâ illis correspondet qualitas & quantitas pœnæ. Et quia me afflixit super omnia istud nunquam, ita volo vt istud nunquam illos cruciet super omnes pœnas, quas habent, & habebunt in æternum. Et hic cogita quantam mentalem pœnam pro omnibus animabus damnatis, in corde meo vsque ad mortem senserim, videndo illas separari à me, & postea in igne æterno vri.

De Secundo dolore mentali, quem Christus passus est in corde suo pro omnibus Electis.

Sicut omnibus modis fui afflicto à damnatis, ita & ab Electis, qui mortaliter erant peccaturi, ita illorum separatio à me, me cruciabat, & quàm magnus erat amor, quem in æternum erga eos habiturus eram, tantus erat dolor, què sentiebam ex eorum separatione. Hoc solo differerebat dolor quem sensi ex damnatis, à dolore de Electis, quia de damnatis quippe à me disiectis tanquam de membris mortuis, non sensi dolorem, sicut non sentitur dolor dum abscissa manus percutitur, vel comeditur à lupo (capite præcedenti data est hæc similitudo) sed Electorum omnem pœnam & amaritudinem in vitâ & post mortem sensi & gustavi. Item, in vitâ pœnas & martyria omnium Martyrum, pœnitentias omnium penitentium, tentationes omnium tentatorum, infirmitates infirmorum, persecutiones, infamias, peregrinationes, denique omnem pœnam parvam & magnam omnium Electorum victorum, ita clarè & viuaciter sensi & probavi, sicut tu viue probares & sentire, si quis percuteret oculum, manum, pedem, & quoduis membrum aliud corporis tui. Cogita nunc quot fuerint martyria, & quilibet eorum quot diuersas pœnas sit passus, & pœnæ aliorum Electorum membrorum meorum quot fuerint, & diuersitas ipsarum pœnarum. Nunc considera si haberes mille oculos, mille manus, mille pedes & queuis alia mēbra, & in quouis sentires mille diuersitates pœnarum, & omnia simul membra in eodem puncto essent in tali afflictione, quàm exquisitum tibi videretur hoc supplicium? Sed membra mea non sunt mille, nec mille milliones, sed infinita, nec diuersitates pœnarum fuerunt tantum mille, sed innumerabiles. Et sicut in paradiso non potest intelligi, quales & quantæ sint beatitudines, gloriæ, & præmia iustis præparata & Electis, ita non potest intelligi quales & quantæ sint mortes mortales, quas pertuli pro membris electorum. Post mortem verò eorum, omnes diuersitates pœnarum, quas in purgatorio debent, pro eorum peccatis pati, & qualitatem & quantitatem earum ego portavi & sensi, quia non erant membra putrida & abscissa sicut damnati, sed vitalia, quæ in me spiritu vitæ vivebant.

De Tertio dolore Christi pro Beatissima Virgine Maria.

Dolor & afflictio, quam passa est, ob meam Passionem & mortem Mater mea, tanta fuit, ut nunquam fuerit, nec futura sit vlla alia persona ita afflicta, idèd nunc est in gloriâ cælesti eleuata super omnes creaturas Angelicas

& humanas. Et sic semper facimus, quia quantè magis aliqua creatura est in hoc mundo pro meo amore afflicta, depressa, & in se annihilata, tantò plus in regno Beatorum per Diuinam Iustitiam est eleuata, glorificata, & præmio affecta. Illa omnibus illis modis, & propter omnes illos respectus, quibus ego Deus humanitus dolui, & doluit & passa est, nisi quod ego in gradu altiore & perfectiore; quia etiam simul Deus & homo: & adèd me afflixit dolor illius, ut si meo Patri Æterno placuisset, magna mea consolatio fuisset, si omnes dolores super animam meam venissent, & ipsa sine vllâ pœnâ mansisset. Illius pœnæ erant mihi, quasi meæ pœnæ & vulnera iterum reiterata, quasi venenosa & pungente sagittâ. Sed quia meum martyrium debuit esse sine vllâ consolatione, non fuit mihi concessa hæc gratia, & si à me sapiens cum teneritudine filiali, & cum multis lacrymis fuerit postulata.

De Quarto dolore, pro Inamoratâ discipulâ Magdalena.

Non potes intelligere nec tu, nec alia persona, quantum dolorem ego senserim ex pœnâ & afflictione Mariæ Magdalena: meæ benedictæ & dilectæ discipulæ & filia: quia ab illâ ita me habuerunt fundamentum & originem omnes amores sancti & spirituales, qui vnquam fuerunt & erunt. Post Matrem meam sanctissimam, non fuit persona quæ plus dolet de meâ morte & passione, quàm Magdalena. Et si alius plus doluisset, post Resurrectionem meam, prius ei, quàm Magdalena apparuisset. Et sicut post meam benedictam Matrem, illa plus doluit, ita post Matrem meam dulcissimam, illa prima omnium à me fuit consolata. Ioannem meum dulcissimum Discipulum feci capax in dulci separatione, quam fecit in amara & desideratâ cenâ super meum sacratissimum Pectus, ubi clarè vidit Resurrectionem, & amplissimum fructum animarum, qui sequi debuit per meam Passionem & mortem. Et ita quamuis amatus meus Frater Ioannes magis quàm alij senserit dolorem & pœnam ob meam mortem, tamen, propter id quod sciebat, non superauit inamoratam Magdalenam, quæ non erat capax rerum illarum altarum & profundarum, sicut erat Ioannes, qui etiam potuisset, non impediuisset meam mortem & passionem, ob capacitatem tanti boni, quæ per illam sequebatur. Sed mea dilecta Magdalena non erat ita, quia quando me vidit expirasse, videbatur ei, quasi cælum & terra pro illâ defecerint, nam in me habebat totam spem, omnem suum amorem, pacem & consolationem; verum tamen sine ordine, & mensurâ me amabat: ita & sine ordine & mensurâ fuit eius dolor, quem ego solus cognoscendo, intra animam meam portavi, & eius

eius omnes teneritudines probavi, quæ probari possunt per sanctum & spiritualementem amorem. Nota, si hoc vis cognoscere, quod Discipuli mei post meam mortem, sicut illi, qui non erant totaliter ab omni re alienati, sicut erat ista sancta peccatrix, redierunt ad relicta reia, sed illa non rediit ad vitam pompofam, sed tora ardēs, quia me viuum se futuram non sperabat, quærebat mortuum, sciens se nullā vnquam aliā re posse delectari, nisi me suo caro Magistro vel mortuo vel viuo. Et quod hoc sit verum, vide ab eā relictam suam Societatem, & præsentiam meæ dulcissimæ Matris maximè amabilis & desiderabilis & delectabilis post me, tantum vt me inueniret mortuum, & visiones & Angelica colloquia nihil ei visa sunt. Et ita scias, quando aliqua anima affectuose me diligit, in nullā aliā visione, & præsentia quiescit, nisi in me suo amato Deo.

Denique tantus fuit dolor huius benedictæ, & mihi caræ Discipulæ, vt sapius concidisset mortua, nisi ego, qui sum summa potentia, eam retinuissem, qui dolor feriebat meum afflictum cor, idē multum propter illam afflictus fui & angustiat. Sed quia volui ex illā facere, id quod feci deinceps, non permisi eam deficere in tali penā. Vnde quia illam feci Apostolam Apostolorum euangelizauit eis veritatem meæ triumphantis Resurrectionis, sicut illi postea fecerunt toti mundo. Feci illam speculum, normam, & exemplum totius beatissimæ vitæ cōtemplatiuæ, in deserto 33. annis viuendo incognita in mundo, vbi gustauit, & sensit vltimos effectus amoris, qui in hac mortali vitā sentiri possunt, gustari, & probari.

De Quinto dolore mentali Christi pro suis caris & amatis Discipulis.

Alter dolor erat qui transfigebat animam aneam, fixa memoria illius sancti Collegij, columnæ cæli, & fundamenti meæ militantis Ecclesiæ, & ouium sine pastore, quomodo debebat dispersum esse, & omnium penarum & martyriorum, quæ pro me pati debebant. Scias nunquam à Patre filios, nec fratres à fratre, nec à Magistro Discipulos fuisse ita cordialiter amatos, sicut ego amaui meos dilectissimos filios, fratres, & discipulos & Apostolos benedictos, & ita propter illos particularem dolorem gustavi in animā meā, & pro illis plus, quàm pro me, dixi illud amarum verbum: *Tristis est anima mea vsque ad mortem*, ob magnam teneritudinē, quam sentiebam relinquendo illos sine eorum Patre, Magistro, & Fratre fideli: & tantæ angustie mihi erant, vt mihi videretur altera mors hæc corporalis separatio ab illis. Vnde si quis consideraret illa verba vltimi sermonis, quem illis feci, non esset ita durum cor, quod non fleteret, quia omnia illa verba compassionis plena

mihī auellebantur à corde, quæ pro amore illorum in pectore meo videbatur crepare: & postea videbam, quod pro nomine meo debebant crucifigi, quod decollari, quod excoriari, & variis martyriis pro amore meo debebant finire vitam. Vnde quàm mihi grauis fuerit hæc pena cogita, si personæ à te similiter amatæ propter te dicerentur verba iniuriosa, vel factum aliquod displicens, o quantum doleres, qui ei sis causa illius penæ, quem velles semper esse in pace & consolatione. Ego autem eram causa eorum, non verborum iniuriosorum, sed mortis, & quidem non vnus, sed omnium; & idē dolorem, quem ob illos sensi, non possum tibi explicare.

Et Beatissima Virgo S. Brigittæ dixit l. i. R. etel. c. 10. Cùm Filius meus in cruce suis doloribus circumseptus respexit ad amicos suos flentes, qui maluissent illam penam in se cum auxilio eius pertulisse, vel in æternum in inferno ardere, quàm eum sic videre cruciari, dolor ille ex amicorum dolore, omnem amaritudinem & tribulationem, quam vel in corpore vel in corde sustinuit, excedebat, quia tenerè diligebat eos.

De Sexto dolore mentali Christi ob ingratitude Indæ discipuli sui & proditoris.

Cogita filia mea, quantus fuerit ob impietatem & ingratitude amati mei discipuli Iudæ, quia illum consciui in numerum Apostolorum, condonauit ei omnia peccata, feci operatorem miraculorum, dispensatorem omnium rerum mihi datarum, & semper ei ostendi signa singularis amoris, vt eum remouerem à conceptâ iniquitate: sed quod maiorem ei amorem ostendebam, tantò iniquiora contra me cogitabat. Quando accessi ad lauandos eius pedes, cor meum tunc liquefactum est, in plantum excessiuum, & verè fontes lacrymarum prodibant ex oculis meis, super pedes eius, dum genibus flexis, capite inclinato ad pedes eius fleeterem, cooperiente faciem meam capillitio meo longo, dum caput inclinatum haberem. Tunc dilectus meus Ioannes, quia ei omnia Passionis meæ in illa cœna reuelaueram, notabat quemlibet meum actum, & aduertit me amare flere, dum lauarem pedes Iudæ, & sciebat ex teneritudine amoris procedere quamlibet meam lacrymam. Sicuti Pater habens vnicum filium morientem, seruit ei aliquā in re, & dicit in corde suo: Fili vale, hoc est vltimum obsequium, quod tibi impendo. Ita planè feci Iudæ, quando eum osculatus sum, & laui pedes, & cum tantâ teneritudine illos mihi approximaui, & strinxi ad faciem meam, quæ omnia notabat Ioannes, qui vti humillimus vltimo loco *ferdit*,

dit, & vltimus fuit, ad cuius abluendos pedes mea genua flexi. Et cum non posset se amplius continere, & ego in terrâ essem, ita verò sederet, vtrumque brachium suum iniecit in collum meum, & sic me aliquantulum tenuit magis mortuus, quam viuis pro stupore eorum, quæ vidit à me facta Iudæ; & quò ergo maior erat meus amor erga Iudam, eò maior & dolor.

De septimo dolore ob ingratitude[m] populi Iudæici.

Enumeratis beneficiis notis, factis ei in veteri lege & post suum aduentu[m], subdit: Quando audiui clamasse eos, vt Barabbas potius dimitteretur, & ego crucifigeret, mihi videbatur cor findi. Nescit nisi, qui probat, quid sit recipere mala ab eo, cui benefeceris. O quam duram est, vt Innocens à toto populo audiat: Moriatur, & alter eidem pœnæ obnoxius, & dignus mille mortibus, voce populi totius gratiam recipiat.

CAPVT DECIMVM.

Præcipua que passus est Christus Dominus in hac vita ab hominibus, debent nobis reddere dulcia omnia, que in hac vita nos pati continget.

Primò, quòd Christus Dominus esset conceptus ex adulterio, suspicatus est S. Ioseph. Sed cum esset iustus, & nollet eam traducere, voluit occultè dimittere eam. Matth. 1. 19.

ep. 54. ad Macedonium. Orig. h. 1. in diuers. Euang. Ber. h. 1. in Misus est. Chr. h. 4. in Matth. & h. de S. Susannâ. Aug. ep. 54. & s. 16. de verb. Dom. & s. 18. de temp. Theoph. Oecum. in Comment.

Immò ex hac voluntate apparet eum formasse iudicium de tali conceptu, vt ait S. Augustinus: propter solam enim suspicionem non se resoluisset ad coniugem dimitte[n]dam. Quamuis ergo id eum voluisse facere, & humilitate, quasi indignum se putaret eius cohabitatione, piè putent Origenes & S. Bernardus, certum tamen esse ex Evangelio, benè colligunt (quòd adulteram Domini Matrem suspicaretur) S. Chrysostomus, & S. Augustinus, & Theophylactus & Euthymius; idque confirmant verba Angeli, non humilitatem, sed timorem in eo ex suspicionem tali ortum indicantes, & adulterij suspicionem amouentes, indicata causa vera illius conceptionis: Noli timere accipere, (id est, retinere,) Mariam Coniugem tuam: quod enim in eâ natum est, de Spiritu Sancto est. Matth. 1. 20.

Si ergo residet in alicuius animo præsertim maioris te, & Superioris tui, suspicio grauissimi alicuius peccati, (vti est adulterium,) soletis te exemplo innocentissima Virginitatis, quæ huius rei suspicionem non euasit: præsertim tam sancti Mariti; Qui cum nominaretur, omnes sancti capita sua reuerenter ob honorem eius inclinabant, & nutu amabilius blandiebantur ipsius dignitati (quod ei desponsata esset Mater Virginem congratulantes. Hoc enim vidisse S. Gertrudem Virginem Ordin. S.

Benedicti scribitur l. 4. c. 12. Insinuationum Diuinæ pietatis, ipsius Christi Domini voluntate scripto, & ab eo approbato, postquam omnes illi quinque libri conscripti fuerunt, vt scribit Tilmanus Brendebachius. Quamuis autem durum sit & molestum valdè, si nullius grauis sceleris conscius, talem tamen suspicionem incurrat apud malos; multò tamen grauius & molestus est, si de aliquo viri boni & sancti, vti erat S. Ioseph, tale aliquid suspicentur, cum resolutione inde ortâ aliquid contra talem faciendi, vti erat libellus repudij, & ablegatio Mariæ à S. Ioseph cogitata. Et tantò magis, si in tali opinione vel suspitione sit aliquis apud domesticos & familiares & amicos, & vna secum viuentes. Idèd S. Hieronymus molestissimè ferebat sanctas sœminas Paulam & Melaniam carpi à bonis: Si genitiles, inquit, hanc vitam carperent, si Iudæi, haberent solatium, non placere illis quibus displicet Christus: nunc verò prob nefas, homines Christiani lacerant sanctum propositum, & remedium suæ pœnæ arbitrantur: si nemo sit sanctus, si omnibus detrahatur. Minorem enim dolorem mala ingerunt, ait S. Gregorius Papa, que ab extraneis inferuntur. Plus verò in nobis ea tormenta sentiunt, que ab illis patiuntur, de quorum merito præsumebamus: quia cum dano corporis, mala nos cruciant amisse caritatis.

Secundò, quia nasciturus ex Virgine, exclusus est è diuersorio, vnde SS. Mater eius coacta est secedere ad speluncam quamdam excisam in rupe, ad extremam & orientalem partem Bethleem (vri docent oculati testes S. Hieronymus, Brocardus, Adrichomius), in quâ speluncâ fuit præsepe ligneum commune & notum omnibus pastorebus. Et ibi repositus est à SS. Matre, panniculis mundis involutus, quos diu ante præparauerat; vti ipsa reuelauit S. Brigitta.

Quando ergo noluerint te habere aliqui in aliquo loco, & te declinauerint, & ad locum & habitationem incommodam miserint, & ab hominum conuersatione remotam, recordare Christi stabuli & præsepis, nunquam enim locus tam ignobilis tibi assignabitur, vti hic fuit Christi.

Tertio, vix natus, cogitur fugere in Ægyptum, in tenello corpusculo, cum dilectissimâ Matre & sancto eius Sponso ac suo Custode & nutritio exilium pati, & exulare in terra aliena, extra patriam, quinque vel sex annis vt ostendit benè Barradius, & ante illum Lucidus, & Adrichomius. Quamquam septem annis eum fuisse in hoc primo exilio asserant Ammonius Origenis præceptor, Glossa ordinaria, S. Anselmus, S. Thomas, S. Bonaventura, Magister hist. Schol. S. Anoninus, Platina, Sabellicus, Iacobus Bergemensis, Dionysius Carthusianus, Abulensis, & Petrus de Natalibus. Baronius verò, putat Christum rediisse ex Ægypto, anno nono ætatis; idque, vt ait Barradius, Mensè Decembri in commodo, & mensè in itinere consumpsisse.

Tab. 1. r. Ban. c. Jac. in Deipar. Dion. Innoc. Abul. q. 91 in c. Math. Pet. in Catal. Jan. Cl. Bar. 1. cap. 11. Matth. 10. 23. Athap. profug. iua. Ch. h. in Gen. Amb. l. de fuga. cap. 4. 9. Ecl. 1. C. sic. c. 37. Naz. or. curin. Pôr. dif. Chryso. 150. 15. Th. 2. q. 107. Chr. h. in Gen. col. 7. Aug. de opere mon. c. 27. & l. 66. Ga. dentru. c. 16. 17. & tr. 4. in Ioan.